

REPUBLIKA HRVATSKA
DRŽAVNI URED ZA REVIZIJU
Područni ured Požega

IZVJEŠĆE
O OBAVLJENOJ REVIZIJI

POŽEŠKO-SLAVONSKA ŽUPANIJA

Požega, srpanj 2010.
S A D R Ź A J

I.	PODACI O ŽUPANIJI	2
	Djelokrug rada i unutarnje ustrojstvo	2
	Financijski izvještaji	2
II.	REVIZIJA ZA 2009.	8
	Ciljevi i područja revizije	8
	Metode i postupci revizije	8
	Provjera izvršenja naloga i preporuka revizije za 2008.	8
	Nalaz za 2009.	10
III.	MIŠLJENJE	14

REPUBLIKA HRVATSKA
DRŽAVNI URED ZA REVIZIJU
Područni ured Požega

Klasa: 041-01/10-02/6

Urbroj: 613-13-10-6

Požega, 5. srpnja 2010.

IZVJEŠĆE
O OBAVLJENOJ FINACIJSKOJ REVIZIJI
POŽEŠKO-SLAVONSKE ŽUPANIJE ZA 2009.

Na temelju odredbi članaka 4. i 7. Zakona o državnoj reviziji (Narodne novine 49/03 – pročišćeni tekst i 177/04) obavljena je financijska revizija kojom su obuhvaćeni financijski izvještaji i poslovanje Požeško-slavonske županije (dalje u tekstu: Županija) za 2009.

Revizija je obavljena u razdoblju od 31. ožujka do 5. srpnja 2010.

Postupci revizije su provedeni u skladu s INTOSAI revizijskim standardima (Narodne novine 93/94) i Kodeksom profesionalne etike državnih revizora.

I. PODACI O ŽUPANIJI

Djelokrug rada i unutarnje ustrojstvo

Odredbama Zakona o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj (Narodne novine 86/06, 125/06-isp., 16/07-isp. i 95/08) utvrđena je Požeško-slavonska županija kao jedinica područne (regionalne) samouprave. U sastavu Županije su pet gradova i pet općina s ukupno 85 831 stanovnika (prema popisu iz 2001). Prema odredbama članka 20. Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi (Narodne novine 33/01, 60/01, 129/05, 109/07, 125/08 i 36/09) u svom samoupravnom djelokrugu obavlja poslove od područnog (regionalnog) značaja, a osobito poslove koji se odnose na: obrazovanje, zdravstvo, prostorno i urbanističko planiranje, gospodarski razvoj, promet i prometnu infrastrukturu, održavanje javnih cesta, planiranje i razvoj mreže obrazovanih, zdravstvenih, socijalnih i kulturnih ustanova, izdavanje građevinskih i lokacijskih dozvola, drugih akata vezanih uz gradnju, te provedbu dokumenata prostornog uređenja za područje županije izvan područja velikoga grada i druge poslove u skladu s posebnim zakonima.

Za obavljanje upravnih, stručnih, te pomoćno-tehničkih poslova iz područnog (regionalnog) djelokruga Županije, ustrojeni su Tajništvo, Ured župana, Upravni odjelu za gospodarstvo, poduzetništvo i razvitak, Upravni odjel za društvene djelatnosti, te Upravni odjel za proračun i financije. Županija ima 54 zaposlenika. Županija ima 30 proračunskih korisnika, od kojih se četiri financira iz proračuna županije u kojima radi 106 zaposlenika. Statut i drugi opći akti usklađeni su s odredbama Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi (Narodne novine 109/07). Županijska skupština ima 41 člana. Odgovorna osoba za izvršavanje proračuna do 31. svibnja 2009. bio je župan Rastislav Navratil, a od 1. lipnja 2009. župan Marijan Aladrović.

Financijski izvještaji

Županija je obvezna voditi poslovne knjige i sastavljati financijske izvještaje prema proračunskom računovodstvu. Sastavljeni su sljedeći financijski izvještaji: Izvještaj o prihodima i rashodima, primicima i izdacima, Bilanca, Izvještaj o rashodima prema funkcijskoj klasifikaciji, Izvještaj o novčanim tijekovima, Izvještaj o promjenama u vrijednosti i obujmu imovine i obveza, Izvještaj o obvezama i Bilješke.

a) Izvještaj o prihodima i primicima, rashodima i izdacima

Prihodi i primici su planirani u iznosu 122.775.443,00 kn, a ostvareni su u iznosu 68.819.175,00 kn, što je za 53.956.268,00 kn ili 43,9% manje od plana. U odnosu na prethodnu godinu ostvareni su u manjem iznosu za 10.278.407,00 kn ili 12,9%. Znatno ispod plana ostvareni su prihodi od pomoći za 24.277.029,00 kn ili 54,9%. Posljednjim izmjenama proračuna prihode je trebalo realnije planirati.

U tablici broj 1 daju se podaci o planiranim i ostvarenim prihodima i primicima za 2009.

Planirani i ostvareni prihodi i primici za 2009.

u kn

Redni broj	Prihodi i primici	Planirano	Ostvareno	Ostvarenje u %	Udjel ostvarenja u %
1	2	3	4	5	6
1.	Prihodi poslovanja	121.600.443,00	67.566.449,00	55,6	98,2
1.1.	Prihodi od poreza	72.515.998,00	42.277.179,00	58,3	61,4
1.1.1.	Porez na dohodak	69.645.998,00	39.875.567,00	57,3	57,9
1.1.2.	Županijski porezi	2.870.000,00	2.401.612,00	83,7	3,5
1.2.	Pomoći	44.255.593,00	19.978.564,00	45,1	29,0
1.2.1.	Tekuće pomoći	43.914.593,00	19.641.397,00	44,7	28,5
1.2.2.	Kapitalne pomoći	341.000,00	337.167,00	98,9	0,5
1.3.	Prihodi od imovine	3.045.000,00	2.643.466,00	86,8	3,9
1.3.1.	Prihodi od financijske imovine	150.000,00	172.947,00	115,3	0,3
1.3.2.	Prihodi od nefinancijske imovine	2.895.000,00	2.470.519,00	85,3	3,6
1.4.	Prihodi od administrativnih pristojbi i po posebnim propisima	1.721.852,00	2.610.477,00	151,6	3,8
1.4.1.	Administrativne pristojbe	1.600.000,00	1.210.269,00	75,6	1,8
1.4.2.	Drugi prihodi po posebnim propisima	121.852,00	1.400.208,00	-	2,0
1.5.	Drugi prihodi poslovanja	62.000,00	56.763,00	91,6	0,1
2.	Prihodi od prodaje nefinancijske imovine	700.000,00	777.925,00	111,1	1,1
2.1.	Prihodi od prodaje neproizvedene imovine	700.000,00	777.925,00	111,1	1,1
3.	Primici od financijske imovine	475.000,00	474.801,00	100,0	0,7
3.1.	Primljene otplate glavnice danih zajmova	475.000,00	474.801,00	100,0	0,7
Ukupno		122.775.443,00	68.819.175,00	56,1	100,0

Najznačajniji udjel imaju prihodi od poreza na dohodak u iznosu 42.277.179,00 kn ili 61,4%, pomoći 19.978.564,00 kn ili 29,0%, te prihodi od imovine (u okviru kojih su najznačajniji prihodi od naknada za eksploataciju mineralnih sirovina 633.275,00 kn, zakupa poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države 574.775,00 kn, te lovozakupnine 443.624,00 kn) u iznosu 2.643.466,00 kn ili 3,8% ukupno ostvarenih prihoda i primitaka. Svi drugi prihodi i primici iznose 3.919.966,00 kn ili 5,8%.

Prihodi koji imaju zakonom propisanu namjenu odnose se na: prihode za decentralizirane funkcije, prihode od pomoći, zakup i prodaju poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države, lovozakupninu i koncesiju za lov, naknade za iskorištavanje mineralnih sirovina, te primitke od financijske imovine. Ostvareni su u iznosu 42.591.261,00 kn i njihov udjel u ukupno ostvarenim prihodima i primicima iznosi 61,9%. Od toga je za propisane namjene utrošeno 38.314.909,00 kn, a 608.131,00 kn nije utrošeno i nalazi se na računu proračuna i u blagajni. Sredstva u iznosu 3.668.221,00 kn koja nisu utrošena za dobivene namjene već su utrošena za druge proračunske rashode odnose se na sredstva za decentralizirane funkcije u iznosu 1.701.930,00 kn, zakup i prodaju poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države 1.352.701,00 kn, lovozakupninu i koncesiju za lov 343.356,00 kn, sredstva Ministarstva obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti 211.838,00 kn, sredstva povrata od poslovne banke iz programa za kreditiranje razvoja poljoprivrede 57.679,00 kn, te sredstva općine u iznosu 717,00 kn.

Prihodi za financiranje decentraliziranih funkcija ostvareni su u iznosu 25.439.131,00 kn, a rashodi su izvršeni u iznosu 24.476.085,00 kn. Odnose se na prihode iz dodatnog

udjela poreza na dohodak za decentralizirane funkcije u iznosu 5.736.805,00 kn, pomoći izravnjanja za decentralizirane funkcije iz državnog proračuna u iznosu 19.180.930,00 kn, te sredstva koja je doznala škola za otplatu kredita za izgradnju športske dvorane u iznosu 521.396,00 kn. Ministarstvo financija je izravno na račune korisnika doznalo sredstva pomoći izravnjanja u iznosu 28.994.395,00 kn. Ukupno su ostvarena sredstva za financiranje decentraliziranih funkcija u iznosu 53.912.130,00 kn u skladu s odredbama Uredbe o načinu izračuna iznosa pomoći izravnjanja za decentralizirane funkcije jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave za 2009. (Narodne novine 8/09, 43/09 i 76/09). Odnose se na sredstva za financiranje decentraliziranih funkcija školstva u iznosu 30.829.375,00 kn (osnovno školstvo u iznosu 19.636.599,00 kn i srednje školstvo u iznosu 11.192.776,00 kn), socijalne skrbi u iznosu 12.085.619,00 kn (centri za socijalnu skrb u iznosu 937.553,00 kn i pomoći za podmirenje troškova stanovanja korisnicima koji se griju na drva u iznosu 1.861.050,00 kn te za domove za starije i nemoćne osobe u iznosu 9.287.016,00 kn) i zdravstvenih ustanova u iznosu 10.997.136,00 kn. Korisnicima su raspodijeljena sredstva u iznosu 51.165.068,00 kn, a odnose se na financiranje decentraliziranih funkcija školstva u iznosu 30.287.118,00 kn (osnovno školstvo u iznosu 18.780.828,00 kn i srednje školstvo u iznosu 11.506.290,00 kn), socijalne skrbi u iznosu 10.624.766,00 kn (centri za socijalnu skrb u iznosu 844.965,00 kn i pomoći za podmirenje troškova stanovanja korisnicima koji se griju na drva u iznosu 1.861.050,00 kn te za domove za starije i nemoćne osobe u iznosu 7.918.751,00 kn) i zdravstvenih ustanova u iznosu 10.253.184,00 kn. Od svibnja 2006. do rujna 2009. Ministarstvo financija je sredstva pomoći izravnjanja doznavačvalo izravno krajnjim korisnicima u skladu s člankom 10. Uredbe o načinu izračuna iznosa potpora izravnjanja za decentralizirane funkcije jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave za 2009., prema kojoj iznimno, radi osiguranja namjenskog korištenja sredstava, Ministarstvo financija može sredstva državnog proračuna doznavačavati izravno krajnjim korisnicima.

U tablici broj 2 daju se podaci o planiranim i izvršenim rashodima i izdacima za 2009.

Tablica broj 2

Planirani i izvršeni rashodi i izdaci za 2009.

u kn

Redni broj	Rashodi i izdaci	Planirano	Izvršeno	Izvršenje u %	Udjel izvršenja u %
1	2	3	4	5	6
1.	Rashodi poslovanja	89.226.225,00	58.812.053,00	65,9	80,0
1.1.	Rashodi za zaposlene	17.499.031,00	12.388.879,00	70,8	16,9
1.2.	Materijalni rashodi	37.417.789,00	18.155.373,00	48,5	24,7
1.2.1.	Naknade troškova zaposlenima	3.630.366,00	1.540.786,00	42,4	2,1
1.2.2.	Rashodi za materijal i energiju	10.064.990,00	4.346.701,00	43,2	5,9
1.2.3.	Rashodi za usluge	21.340.733,00	10.947.639,00	51,3	14,9
1.2.4.	Drugi nespomenuti rashodi poslovanja	2.381.700,00	1.320.247,00	55,4	1,8
1.3.	Financijski rashodi	5.507.700,00	5.286.057,00	96,0	7,2
1.4.	Subvencije	3.345.000,00	2.776.627,00	83,0	3,8
1.5.	Pomoći	2.975.895,00	2.953.540,00	99,2	4,0
1.5.1.	Tekuće pomoći	130.000,00	107.645,00	82,8	0,1
1.5.2.	Kapitalne pomoći	2.845.895,00	2.845.895,00	100,0	3,9
1.6.	Naknade građanima i kućanstvima	9.891.050,00	9.384.246,00	94,9	12,8
1.7.	Drugi rashodi poslovanja	12.589.760,00	7.867.331,00	62,5	10,7
1.7.1.	Tekuće donacije	3.224.760,00	2.700.589,00	83,7	3,7
1.7.2.	Kapitalne donacije	25.000,00	18.000,00	72,0	-
1.7.3.	Kapitalne pomoći	190.000,00	189.840,00	99,9	0,3
1.7.4.	Kazne, penali i naknade štete	350.000,00	217.367,00	62,1	0,3
1.7.4.	Drugi rashodi	8.800.000,00	4.741.535,00	53,9	6,5
2.	Rashodi za nabavu nefinancijske imovine	19.419.875,00	11.481.979,00	59,1	15,6
2.1.	Rashodi za nabavu neproizvedene imovine	128.500,00	128.500,00	100,0	0,2
2.2.	Rashodi za nabavu proizvedene dugotrajne imovine	15.415.872,00	10.522.626,00	68,3	14,3
2.3.	Rashodi za dodatna ulaganja na nefinancijskoj imovini	3.875.503,00	830.853,00	21,4	1,1
3.	Izdaci za financijsku imovinu i otplate zajmova	3.180.000,00	3.179.632,00	100,0	4,3
3.1.	Izdaci za otplatu glavnice primljenih zajmova	3.180.000,00	3.179.639,00	100,0	4,3
4.	Pokriće manjka prihoda i primitaka iz ranijih godina	10.949.343,00	0,0	-	-
	Ukupno	122.775.443,00	73.473.664,00	59,8	100,0
	Manjak prihoda i primitaka		4.654.489,00		

Rashodi i izdaci planirani su u iznosu 122.775.443,00 kn, a izvršeni su u iznosu 73.473.664,00 kn, što je za 49.301.779,00 kn ili 40,2% manje od planiranih. Znatno ispod plana izvršeni su materijalni rashodi za 19.262.416,00 kn ili 51,5%. Posljednjim izmjenama proračuna rashode je trebalo realnije planirati. Manjak prihoda i primitaka nad rashodima i izdacima tekuće godine iznosi 4.654.489,00 kn. Preneseni manjak prihoda i primitaka iz prethodnih godina iznosi 10.949.343,00 kn, a manjak prihoda i primitaka za pokriće u sljedećem razdoblju iznosi 15.603.832,00 kn, što čini 22,7% ostvarenih prihoda i primitaka. Dospjele obveze iznose 20.059.811,00 kn ili 29,1% ukupno ostvarenih prihoda i primitaka u 2009.

Stoga se predlaže izraditi program mjera radi pokrića manjka prihoda i primitaka, te voditi računa o preuzimanju daljnjih obveza, kako bi se proračunska sredstva u narednim fiskalnim razdobljima koristila ravnomjerno za zadovoljavanje svih javnih potreba koje su u nadležnosti Županije.

Vrijednosno najznačajniji rashodi i izdaci izvršeni su za materijalne rashode u iznosu 18.155.373,00 kn ili 24,7%, rashode za zaposlene 12.388.879,00 kn ili 16,9%, rashode za nabavu nefinancijske imovine 11.481.979,00 kn ili 15,6%, naknade građanima i kućanstvima 9.384.246,00 kn ili 12,8%, drugi rashodi poslovanja 7.867.331,00 kn ili 10,7%, te financijski rashodi u iznosu 5.286.057,00 kn ili 7,2% ukupno izvršenih rashoda i izdataka. Subvencije, pomoći i izdaci za financijsku imovinu iznose 8.909.799,00 kn i imaju udjel 12,1%.

b) Bilanca

Prema podacima iz Bilance na dan 31. prosinca 2009., ukupna vrijednost imovine te obveza i vlastitih izvora iskazana je u iznosu 228.888.006,00 kn.

U tablici broj 3 daju se podaci o vrijednosti imovine, obveza i vlastitih izvora početkom i koncem 2009.

Tablica broj 3

Vrijednost imovine, te obveze i vlastiti izvori početkom i koncem 2009.

u kn

Redni broj	Opis	1. siječnja 2009.	31. prosinca 2009.	Indeks (4/3)
1	2	3	4	5
1.	Nefinancijska imovina	13.116.034,00	13.037.607,00	99,4
2.	Financijska imovina	200.886.889,00	215.850.399,00	107,4
2.1.	Novčana sredstva	844.886,00	608.131,00	72,0
2.2.	Potraživanja	5.221.571,00	11.025.254,00	211,1
2.3.	Dani zajmovi	92.750.620,00	93.265.153,00	100,6
2.4.	Vrijednosni papiri, dionice i udjeli u glavnici	99.340.738,00	99.340.738,00	100,0
2.5.	Rashodi budućeg razdoblja i nedospjela naplata prihoda	2.729.074,00	11.611.123,00	425,5
	Ukupno imovina	214.002.923,00	228.888.006,00	107,0
3.	Obveze	103.503.710,00	101.248.356,00	97,8
4.	Vlastiti izvori	110.499.213,00	127.639.650,00	115,5
	Ukupno obveze i vlastiti izvori	214.002.923,00	228.888.006,00	107,0
	Izvanbilančni zapisi	11.510.730,00	10.458.824,00	90,9

Nefinancijska imovina se odnosi na vrijednost zemljišta u iznosu 424.000,00 kn, građevinskih objekata 825.950,00 kn, opreme 181.546,00 kn, knjige, umjetnička djela 22.732,00 kn, nematerijalne proizvedene imovine (ulaganja u računalne programe) 38.561,00 kn i građevinski objekti u pripremi (izgradnja dvije športske dvorane i Gimnazije) 11.544.818,00 kn.

Financijska imovina se odnosi na novčana sredstva u iznosu 608.131,00 kn, dane zajmове 93.265.153,00 kn (regresna potraživanja za preuzete i podmirene obveze Županijske uprave za ceste u iznosu 71.205.850,00 kn, dane pozajmice trgovačkim društvima u privatnom vlasništvu 16.191.138,00 kn, oročena sredstva za kreditiranje razvoja malog i srednjeg poduzetništva i razvoja turizma 3.558.150,00 kn, oročena sredstva za kreditiranje razvoja poljoprivrede 2.110.015,00 kn i sredstva garantnog depozita kod poslovne banke za realizaciju projekta Regionalni jamstveni instrumenti za

2007. u iznosu 200.000,00 kn), dionice i udjele u glavnici 99.340.738,00 kn, potraživanja za prihode poslovanja 3.756.137,00 kn, druga potraživanja 7.269.117,00 kn i rashodi budućeg razdoblja i nedospjela naplata prihoda u iznosu 11.611.123,00 kn (odnosi se na preuzete obveze Županijske uprave za ceste, obveze prema Državnom proračunu za povrat sredstva za decentralizirane funkcije, obveze prema Ministarstvu poljoprivrede za povrat kredita po programu razvoja poljoprivrede iz 2001. i obveze za plaću za prosinac 2009.).

Obveze se odnose na obveze za rashode poslovanja u iznosu 30.961.966,00 kn, obveze za nabavu nefinancijske imovine 4.170.693,00 kn i obveze za primljene zajmove u iznosu 66.115.697,00 kn (odnose se na obveze prema bankama za refinanciranje obveza Županijske uprave za ceste, obveze po izdanim mjenicama i izgradnju školske športske dvorane, te obveze prema trgovačkom društvu radi podmirenja obveza utvrđenih sudskom presudom).

Izvanbilančni zapisi odnose se na dana jamstva za športsku dvoranu u općini Jakšić u iznosu 1.061.730,00 kn te jamstvo za športsku dvoranu, koje je dano osnovnoj školi u iznosu 9.397.094,00 kn.

II. REVIZIJA ZA 2009.

Ciljevi i područja revizije

Ciljevi revizije su:

- utvrditi istinitost i vjerodostojnost financijskih izvještaja,
- analizirati ostvarenje prihoda i primitaka te izvršenje rashoda i izdataka u skladu s planom,
- provjeriti usklađenost poslovanja sa zakonima i drugim propisima,
- provjeriti i ocijeniti učinkovitost korištenja sredstava, te
- provjeriti druge aktivnosti vezane uz poslovanje Županije.

Područja revizije su određena prema kriteriju značajnosti i na temelju procjene rizika pojave nepravilnosti.

Metode i postupci revizije

Za potrebe prikupljanja revizijskih dokaza proučena je i analizirana pravna regulativa te dokumentacija i informacije o poslovanju Županije. Ocijenjeno je funkcioniranje sustava unutarnjih kontrola radi određivanja revizijskog pristupa. Uspoređeni su podaci iskazani u financijskim izvještajima s podacima iz proračuna, s ciljem utvrđivanja područja rizika. Također, kod utvrđivanja područja rizika, korištene su objave u tisku. Provjerene su poslovne knjige i knjigovodstvene isprave koje služe kao dokaz o nastalim poslovnim događajima. Ispitana je dosljednost primjene zakonskih propisa, te pravila, procedura i drugih internih akata. Za izračun i analizu značajnih pokazatelja, omjera i trendova, primijenjeni su odgovarajući analitički postupci. Obavljena je detaljna provjera vrijednosno značajnih stavki na pojedinim računima, dok su brojnije, vrijednosno manje značajne stavke testirane metodom uzorka. Za potrebe revizije korišteni su izvještaji vezani uz pojedine aktivnosti za Županiju u cjelini. Obavljeni su razgovori s županom i zaposlenicima Županije i pribavljena su obrazloženja odgovornih osoba o pojedinim poslovnim događajima.

Provjera izvršenja naloga i preporuka revizije za 2008.

Državni ured za reviziju je obavio reviziju financijskih izvještaja i poslovanja Županije za 2008., o čemu je sastavljeno Izvješće i izraženo uvjetno mišljenje.

Revizijom su utvrđene određene nepravilnosti opisane u Izvješću i Županiji je naloženo da ih otkloni, odnosno poduzme potrebne radnje i prihvati predložene preporuke kako se nepravilnosti ne bi ponavljale u daljnjem poslovanju.

Radi otklanjanja utvrđenih nepravilnosti Državni ured za reviziju predložio je i nadalje razvijati sustav unutarnjih financijskih kontrola u javnom sektoru. Naložio je korištenje prihoda u skladu s propisanim namjenama, a neutrošena sredstva od decentraliziranih funkcija vratiti u državni proračun. Naložio je pripadajući dio sredstava odobrenih po programu kreditiranja razvitka poljoprivrede vratiti Ministarstvu poljoprivrede, ribarstva i ruralnog razvoja i predložio je izraditi program mjera radi financiranja dospjelih obveza, kako bi se proračunska sredstva u narednim fiskalnim razdobljima koristila ravnomjerno za zadovoljavanje svih javnih potreba koje su u nadležnosti Županije.

Revizijom za 2009. je utvrđeno prema kojim nalogima i preporukama je postupljeno, a koji su u postupku izvršenja.

Nalozi i preporuke u postupku izvršenja:

- Razvijanje sustava unutarnjih financijskih kontrola.
- Korištenje namjenskih prihoda prema dobivenim namjenama.
- Povrat neutrošenih sredstava za decentralizirane funkcije u državni proračun.
- Povrat sredstva iz programa kreditiranja razvitka poljoprivrede Ministarstvu poljoprivrede, ribarstva i ruralnog razvoja.
- Izrada programa mjera radi financiranja dospjelih obveza.

Županija je i nadalje u obvezi postupati prema danim nalogima i preporukama Državnog ureda za reviziju.

Nalaz za 2009.

Revizijom su obuhvaćena sljedeća područja: unutarnje ustrojstvo i djelokrug rada, sustava unutarnjih financijskih kontrola, financijski izvještaji, donošenje proračunskih dokumenata, računovodstveno poslovanje, prihodi i primici, rashodi i izdaci i postupci javne nabave.

Obavljenom revizijom su utvrđene nepravilnosti i propusti koji se odnose na sustav unutarnjih financijskih kontrola, pozajmljivanje, prihode i primitke, rashode i izdatke i postupke javne nabave.

1. Sustav unutarnjih financijskih kontrola

1.1. Sustav unutarnjih financijskih kontrola je propisan odredbama Zakona o sustavu unutarnjih financijskih kontrola u javnom sektoru (Narodne novine 141/06), Pravilnikom o provedbi financijskog upravljanja i kontrola u javnom sektoru (Narodne novine 35/08) i Pravilnikom o unutarnjoj reviziji korisnika proračuna (Narodne novine 35/08). Županija je uspostavila financijsko upravljanje i kontrole u skladu s propisima koje uređuje ovo područje. U ožujku 2007. je imenovan voditelj za financijsko upravljanje i kontrole. Plan uspostave financijskog upravljanja i kontrole donesen je u skladu s odredbama članka 8. Zakona o sustavu unutarnjih financijskih kontrola u javnom sektoru. Osoba zadužena za nepravilnosti i prijave je imenovana u skladu s odredbama članka 36. navedenoga Zakona. Godišnje izvješće o sustavu unutarnjih financijskih kontrola je dostavljeno Ministarstvu financija do 31. siječnja tekuće za prethodnu godinu. Županija nije sastavila strategiju upravljanja rizicima, a planovi za otklanjanje nedostataka unutarnjih kontrola nisu doneseni.

Županija je ustrojila unutarnju reviziju na temelju odluke o ustrojavanju unutarnje revizije iz prosinca 2006. i imenovala unutarnjeg revizora. Ustrojena je neovisna jedinica za unutarnju reviziju s jednim unutarnjim revizorom koji je izravno odgovoran čelniku. Strateški i godišnji planovi revizije su doneseni i dostavljeni su Ministarstvu financija. Tijekom 2009. obavljene su tri revizije i jedna izvanredna, te je dano devet preporuka. Provođenje preporuka danih u izvješćima o obavljenoj unutarnjoj reviziji se prati. Unutarnja revizija je pri provođenju svake revizije procijenila unutarnje kontrole, te na temelju procjene dala stručno mišljenje o financijskom upravljanju i kontroli kao i preporuke za njegovo poboljšanje. Ministarstvu financija je dostavljeno godišnje izvješće o obavljenim revizijama i radu unutarnje revizije, u skladu s odredbama članka 31. Zakona o sustavu unutarnjih financijskih kontrola.

Državni ured za reviziju nalaže i nadalje razvijati sustav financijskog upravljanja i kontrole u skladu s odredbama Zakonom o sustavu unutarnjih financijskih kontrola u javnom sektoru i donesenim planom uspostave i razvoja financijskog upravljanja i kontrola.

1.2. *Županija je prihvatila nalaz Državnog ureda za reviziju, a u obrazloženju navode da se kroz 2010. očekuju značajne aktivnosti u vezi daljnjeg razvoja financijskog upravljanja i kontrola.*

2. Pozajmljivanje

- 2.1. U okviru danih zajmova u iznosu 92.750.620,00 kn evidentirana su sredstva koja su oročena kod poslovne banke za kreditiranje razvoja poljoprivrede u iznosu 2.184.923,00 kn. Tijekom 2009. poslovna banka je izvršila povrat sredstava na račun Županije u iznosu 74.908,00 kn, te stanje koncem godine iznosi 2.110.015,00 kn. U skladu s ugovorom o poslovnoj suradnji na realizaciji programa kreditiranja razvitka poljoprivrede, od ukupno vraćenih sredstava tijekom 2009. u iznosu 74.908,00 kn, Županija je trebala vratiti Ministarstvu poljoprivrede, ribarstva i ruralnog razvoja 57.679,00 kn, što nije učinila. Ukupna obveza za povrat Ministarstvu na koncu 2009. u poslovnim knjigama Županije evidentirana je u iznosu 232.288,00 kn.

Državni ured za reviziju nalaže izvršiti povrat pripadajućeg dijela sredstava odobrenih po programu kreditiranja razvoja poljoprivrede Ministarstvu poljoprivrede, ribarstva i ruralnog razvoja u skladu s odredbama ugovora.

- 2.2. *Županija je prihvatila nalaz Državnog ureda za reviziju. Navode da zbog teške financijske situacije nisu bili u mogućnosti izvršiti povrat sredstava, a kada se steknu uvjeti sredstva će doznačiti.*

3. Prihodi i primici

- 3.1. Prihodi i primici su planirani u iznosu 122.775.443,00 kn, a ostvareni su u iznosu 68.819.175,00 kn, što je za 53.956.268,00 kn ili 43,9% manje od plana.

Prihodi koji imaju zakonom propisanu namjenu odnose se na: prihode za decentralizirane funkcije, prihode od pomoći, zakup i prodaju poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države, lovozakupninu i koncesiju za lov, naknade za iskorištavanje mineralnih sirovina, te primitke od financijske imovine. Ostvareni su u iznosu 42.591.261,00 kn i njihov udjel u ukupno ostvarenim prihodima i primicima iznosi 61,9%. Od toga je za zakonom propisane namjene utrošeno 38.314.909,00 kn, a 608.131,00 kn nije utrošeno i nalazi se na računu proračuna i u blagajni. Sredstva u iznosu 3.668.221,00 kn nisu utrošena za dobivene namjene, nego su utrošena za druge proračunske rashode. Odnose se na sredstva za decentralizirane funkcije u iznosu 1.701.930,00 kn koja se u skladu s odredbama članka 11. Uredbe o načinu izračuna iznosa pomoći izravnjanja za decentralizirane funkcije jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave za 2009. koriste za namjene utvrđene u odlukama Vlade Republike Hrvatske o minimalnim financijskim standardima za financiranje decentraliziranih funkcija, zakup i prodaju poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države u iznosu 1.352.701,00 kn, koja se u skladu s odredbama članka 2. Pravilnika o uvjetima i načinu korištenja sredstava ostvarenih od prodaje, zakupa, dugogodišnjeg zakupa poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu Republike Hrvatske i koncesije za ribnjake (Narodne novine 45/09) koriste za financiranje programa uređenja zemljišta i ruralne infrastrukture, lovozakupninu i koncesiju za lov u iznosu 343.356,00 kn koja se u skladu s odredbama članka 27. Zakona o lovstvu (Narodne novine 140/05 i 75/09) koriste za razvoj i unapređenje lovstva, sredstva Ministarstva obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti za subvencioniranje kamate na poduzetničke kredite u iznosu 211.838,00 kn.

Nadalje, ostvarena sredstva od poslovne banke iz programa za kreditiranje razvoja poljoprivrede za koja postoji obveza povrata Ministarstvu poljoprivrede, ribarstva i

ruralnog razvoja u iznosu 57.679,00 kn, te sredstva općine za otplatu kredita za športsku dvoranu u iznosu 717,00 kn.

Za financiranje decentraliziranih funkcija putem računa Županije ostvarena su sredstva u iznosu 24.917.735,00 kn, a Županija nije doznala korisnicima 2.747.062,00 kn, od čega se na stvorene obveze prema proračunskim korisnicima za rashode koji se financiraju na temelju odluka o minimalnim financijskim standardima odnosi 1.784.016,00 kn, dok više ostvarena sredstva u odnosu na stvorene obveze iznose 963.046,00 kn. Županija nije neutrošena sredstva decentraliziranih funkcija u iznosu 963.046,00 kn vratila u državni proračun. Navedeno nije u skladu s odredbama članka 12. Uredbe o načinu izračuna iznosa pomoći izravnjanja za decentralizirane funkcije jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave za 2009., prema kojima su korisnici pomoći izravnjanja dužni sredstva za decentralizirane funkcije koristiti za propisane namjene, a neiskorištena sredstva vratiti na račun državnog proračuna Republike Hrvatske.

Državni ured za reviziju nalaže korištenje prihoda u skladu s propisanim namjenama. Također, nalaže sredstva dodatnog udjela poreza na dohodak i pomoći izravnjanja vratiti na račun državnog proračuna, u skladu s odredbama Uredbe o načinu izračuna iznosa pomoći izravnjanja za decentralizirane funkcije jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave za 2009.

- 3.2. *Županija je prihvatila nalaz Državnog ureda za reviziju. Navode da su zbog prezaduženosti dio namjenskih sredstava privremeno koristili za obveze po kreditima nastalih izdavanjem mjenica u prijašnjim razdobljima s ciljem da se osigura likvidnost proračuna i obavljanje funkcija iz nadležnosti Županije.*

4. Rashodi i izdaci

- 4.1. Rashodi i izdaci proračuna su planirani u iznosu 111.826.100,00 kn, a izvršeni su u iznosu 73.473.664,00 kn, što je za 38.352.436,00 kn ili 34,3% manje od plana.

Manjak prihoda i primitaka nad rashodima i izdacima tekuće godine iznosi 4.654.489,00 kn, što s prenesenim manjkom prihoda i primitaka iz prethodne godine u iznosu 10.949.343,00 kn daje manjak prihoda i primitaka za pokriće u sljedećem razdoblju u iznosu 15.603.832,00 kn. Dospjele obveze iznose 20.059.811,00 kn ili 29,1% ukupno ostvarenih prihoda i primitaka. Stoga se predlaže izraditi program mjera radi pokrića manjka prihoda i primitaka te voditi računa o preuzimanju daljnjih obveza, kako bi se proračunska sredstva u narednim fiskalnim razdobljima koristila ravnomjerno za zadovoljavanje svih javnih potreba koje su u nadležnosti Županije.

- 4.2. *Županija je prihvatila prijedlog Državnog ureda za reviziju. Navode da je manjak prihoda i primitaka uzrokovan zbog velikih obveza po kreditima nastalim preuzimanjem kreditnih obveza Županijske uprave za ceste, a kao osnivač ustanove solidarno i neograničeno odgovaraju za njihove obveze.*

5. Postupci javne nabave

5.1. Plan nabave za 2009. je donesen u siječnju 2009., a u prosincu 2009. je usklađen s izmjenama proračuna. Prema izvješću, tijekom 2009. su provedena četiri postupaka javne nabave, dva ugovora o javnoj nabavi u otvorenom postupku za robe u vrijednosti 46.176,90 kn i pregovarački postupak bez prethodne objave u iznosu 76.036,63 kn, te dva ugovora o javnoj nabavi usluga iz dodatka II. B. Rashodi po ovim ugovorima su izvršeni u iznosu 778.811,00 kn (s porezom na dodanu vrijednost). Tijekom 2009. nije bilo poništenih postupaka javne nabave.

Usluga savjetovanja u području odnosa s javnošću je obavljena bez provedenog postupka nabave u iznosu 36.900,00 kn. Županija je u rujnu 2009. zaključila ugovor s privatnim trgovačkim društvom prema kojemu se obvezala davatelju usluge mjesečno uplatiti 10.000,00 kn (bez poreza na dodanu vrijednost) u razdoblju od listopada 2009. do prosinca 2010. ukupne vrijednosti 150.000,00 kn (bez poreza na dodanu vrijednost).

Rušenje dotrajale zgrade u dvorištu Županije obavljeno je u iznosu 114.467,00 kn, bez provedenog postupka nabave. Prema odredbama članka 3. Zakona o javnoj nabavi (Narodne novine 110/07 i 125/08), jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave su obveznici primjene spomenutog Zakona.

Državni ured za reviziju nalaže nabavu roba, radova i usluga provoditi u skladu s odredbama Zakona o javnoj nabavi.

5.2. *Županija je prihvatila nalaz Državnog ureda za reviziju.*

III. MIŠLJENJE

1. Na temelju odredbi članka 4. i 7. Zakona o državnoj reviziji, obavljena je financijska revizija Županije za 2009. Revizijom su obuhvaćeni financijski izvještaji i poslovanje. Izraženo je uvjetno mišljenje.
2. Postupci revizije su provedeni u skladu s INTOSAI revizijskim standardima i Kodeksom profesionalne etike državnih revizora. Revizija je planirana i obavljena na način koji pruža razumno uvjerenje jesu li financijski izvještaji sastavljeni prema računovodstvenim propisima i standardima, a poslovanje usklađeno sa zakonima i drugim propisima
3. Sljedeće činjenice su utjecale na izražavanje uvjetnog mišljenja:
 - Županija nije sastavila strategiju upravljanja rizicima, a planovi za otklanjanje nedostataka unutarnjih kontrola nisu doneseni (točka 1. Nalaza).
 - Ministarstvu poljoprivrede, ribarstva i ruralnog razvoja nije vraćen pripadajući dio (77,0%) sredstava odobrenih po programu kreditiranja razvitka poljoprivrede, što za 2009. iznosi 57.679,00 kn, dok je ukupna obveza za povrat s ranijim razdobljima iskazana u iznosu 232.288,00 kn (točka 2. Nalaza).
 - Prihodi kojima je bila utvrđena namjena u iznosu 3.668.221,00 kn nisu utrošeni za propisane namjene nego za tekuće rashode poslovanja, a neutrošena sredstva decentraliziranih funkcija u iznosu 963.046,00 kn nisu vraćena na račun državnog proračuna (točka 3. Nalaza).
 - Manjak prihoda i primitaka nad rashodima i izdacima tekuće godine iznosi 4.654.489,00 kn, što s prenesenim manjkom prihoda i primitaka iz prethodne godine u iznosu 10.949.343,00 kn daje manjak prihoda i primitaka za pokriće u sljedećem razdoblju u iznosu 15.603.832,00 kn. Dospjele obveze iznose 20.059.811,00 kn ili 29,1% ukupno ostvarenih prihoda i primitaka. Stoga se predlaže izraditi program mjera radi pokrića manjka prihoda i primitaka te voditi računa o preuzimanju daljnjih obveza, kako bi se proračunska sredstva u narednim fiskalnim razdobljima koristila ravnomjerno za zadovoljavanje svih javnih potreba koje su u nadležnosti Županije (točka 4. Nalaza).
 - Nabava usluge savjetovanja u području odnosa s javnošću u iznosu 36.900,00 kn, te rušenje dotrajale zgrade u iznosu 114.467,00 kn obavljene su bez primjene propisanih postupaka javne nabave (točka 5. Nalaza).
4. Područje Županije obuhvaća pet gradova i pet općina s ukupno 85 831 stanovnika od kojih dva grada i dvije općine, pripadaju području posebne državne skrbi (druga i treća skupina), a jedna općina pripada u brdsko-planinska područja. Za obavljanje upravnih i stručnih poslova iz područnog (regionalnog) djelokruga osnovani su upravni odjeli u kojima su 54 zaposlenika. Proračun Županije je donesen u skladu sa zakonskim propisima. Prihodi i primici su ostvareni u iznosu 68.819.175,00 kn, a rashodi i izdaci su izvršeni u iznosu 73.473.664,00 kn. Manjak prihoda i primitaka za 2009. je iskazan u iznosu 4.654.489,00 kn. Preneseni manjak prihoda i primitaka iz prethodnih godina iznosi 10.949.343,00 kn, te manjak prihoda i primitaka za pokriće u sljedećem razdoblju iznosi 15.603.832,00 kn.

Dospjele obveze iznose 20.059.811,00 kn ili 29,1% ukupno ostvarenih prihoda i primitaka. Vrijednosno su najznačajniji prihodi od poreza na dohodak u iznosu 42.277.179,00 kn ili 61,4%, pomoći 19.978.564,00 kn ili 29,0%, te prihodi od imovine u iznosu 2.643.466,00 kn ili 3,8% ukupno ostvarenih prihoda i primitaka. Prihodi koji imaju propisanu manjenu su ostvareni u iznosu 42.591.261,00 kn i čine 61,9% ukupno ostvarenih prihoda i primitaka. Sredstva osigurana u proračunu su korištena za propisane namjene, osim sredstava u iznosu 3.668.221,00 kn koja su utrošena za druge proračunske rashode. Dospjela potraživanja koncem 2009. iznose 3.792.650,00 kn. Vrijednosno su najznačajnija potraživanja za županijske poreze, te kamate za dane zajmove i zatezne kamate na dane zajmove od dva trgovačka društva u iznosu 3.564.268,00 kn i čine 93,9% dospjelih potraživanja. Poslovi utvrđivanja, evidentiranja, nadzora, naplate i ovrhe radi naplate županijskih poreza su preneseni Poreznoj upravi, koja kontinuirano poduzima mjere naplate. Stanje danih zajmova koncem 2009. iznosi 93.265.153,00 kn, a odnosi se na regresna potraživanja za preuzete i podmirene obveze Županijske uprave za ceste u iznosu 71.205.850,00 kn, dane pozajmice trgovačkim društvima u privatnom vlasništvu u iznosu 16.191.139,00 kn, oročena sredstva za poticanje razvoja malog i srednjeg poduzetništva i razvoja turizma u iznosu 3.558.150,00 kn, oročena sredstva za poticanje razvoja poljoprivrede u iznosu 2.110.015,00 kn i sredstva garantnog depozita kod poslovne banke za realizaciju projekta Regionalni jamstveni instrumenti za 2007. u iznosu 200.000,00 kn. Stanje zaduženja koncem 2009. ukupno iznosi 66.115.697,00 kn. Stanje jamstava koncem godine iznosi 10.458.824,00 kn, a odnosi se na jamstva dana dvjema osnovnim školama za izgradnju športskih dvorana. Proračunska sredstva su korištena za obavljanje poslova iz područnog (regionalnog) djelokruga, nabavu dugotrajne imovine, subvencije, za socijalne potrebe, zdravstvo, školstvo, šport, kulturu i drugo. Vrijednosno najznačajniji rashodi i izdaci su izvršeni za materijalne rashode u iznosu 18.155.373,00 kn ili 24,7%, rashode za zaposlene 12.388.879,00 kn ili 16,9%, rashode za nabavu nefinancijske imovine 11.481.979,00 kn ili 15,6%, naknade građanima i kućanstvima 9.384.246,00 kn ili 12,8%, druge rashode poslovanja 7.867.331,00 kn ili 10,7%, te financijske rashode u iznosu 5.286.057,00 kn ili 7,2% ukupno izvršenih rashoda i izdataka. Županija je provodila postupke javne nabave, osim nabave za uslugu savjetovanja odnosa s javnošću i rušenja dotrajale zgrade. Županija nije sastavila strategiju upravljanja rizicima, a planovi za otklanjanje nedostataka unutarnjih kontrola nisu doneseni.